N°. 3226

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 10 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 9 December.

De engelsche o.-i. Kompanjie.

Hoofdstuk III. (Slot.)

Het gevolg dezer staatkunde, die alleen winst van geld ten doel had, is allernoodlottigst geweest voor de Kompanjie. Dat Indië voor het moederland een kostbare bezitting geworden is, die de raderen van nijverheid, scheepvaart en handel aan het wentelen houdt, is een zaak, die tot het besproken vraagstuk niets afdoet. Zij is de natuurlijke uitkomst van het bezit van Indië, niet van de wijze van beheer der Kompanjie, en welligt zouden én voor Engeland én voor de kolonie die vruchten nog talrijker zijn, als de tuinier de rupsen niet haar gang had laten gaan in zijn hof. Wij onderzoeken alleen, welke gevolgen de staatkunde der Kompanjie voor haar zelve heeft opgeleverd.

De schraapzucht is kortzigtig, en de staatkunde, welke daaraan haar aanzijn ontleent, handelt altijd als de man die de gans doodde, welke de gouden eijeren legde. De schatten der inlandsche vorsten zijn in de koffers der Kompanjie overgegaan, doch zijn niet tot kapitaal geworden. De rijke inkomsten, die zij van de landpacht en de belastingen trekt heeft zij hoog noodig om de groote kosten van haar bestuur goed te maken; het luttel getal onafhankelijke vorsten hebben weinig overig wat haar begeerlijkheid nog kan opwekken, en zoo rest haar op het huidige oogenblik van haar reuzenverovering niets meer, dan een verarmde bevolking, die in de moskeeën en pagoden [illegible], inlandsche grooten, die tegen haar zamenzweeren, en een leger dat tegen haar in opstand is.

Met al haar krachten in te spannen op het geldelijk belang van het heden, had zij voor het belang der toekomst nimmer oogen. De bevolking, waarover zij heerschte, en over wier list en trouweloosheid zij zich zoo dikwijls beklaagd heeft, is door haar in list en trouweloosheid overtroffen. Zich door de opregtheid harer handelingen een zedelijken invloed op den inlander te verschaffen, welken zij, om de redenen, die wij hebben aangegeven, niet uit den aard van haar gezag verkrijgen kon, is iets wat zij nooit beproefd heeft. Sterk door al de kracht, die den beschaafden Europeeër op den half verbasterden Oosteling voor heeft, volgde zij de staatkunde van den zwakke. Waar zij had kunnen overwinnen door het zwaard, gaf zij de voorkeur aan het bedrog, als dit minder kostbaar was. Zij kocht troonen van de weekelingen, die, als men hun de pracht der koninklijke magt en de weelde van hun hof liet behouden, zich gelukkig achtten de staatszorgen te kunnen afschudden, maar zij kortte later willekeurig op den verkoopprijs. Zij maakte overeenkomsten met de nabobs en bezette, als waarborg voor de stipte naleving daarvan, de sterke plaatsen in hun land. Maar wanneer dezen al de bepalingen van [illegible] hadden opgevolgd, betwistte zij in den naam van een of anderen pretendent, die haar gunsten zocht, de regten van den regerenden vorst, stiet hem van zijn troon en plaatste er haar gunsteling op, om dezen later, zoo hij haar geen meester liet in zijn land, van hoogverraad te beschuldigen, tot levenslange gevangenis te veroordeelen of ter dood te doen brengen. Aan voorwendsels om al deze ongeregtigheden een kleur van wettigheid te geven, ontbrak het der Kompanjie nooit. Eenmaal wilde de goeverneur generaal zich meester maken van de schatten en het gebied der moeder en grootmoeder van den beheerscher van Oude; de beide vorstinnen, die vreedzaam en in afzondering op een lustslot buiten de hoofdstad leefden, werden beschuldigd van onlusten, die te Lucknow uitgebroken waren, te hebben aangestookt. De gelegenheid om zich tegen de aanklagt, welke van de Kompanjie uitging, te verdedigen werd haar niet geschonken. Bij eenvoudig besluit werden haar goederen verbeurd verklaard, en toen de vorstinnen weigerden haar schatten over te geven, werden twee van haar dienaren op bevel van den goeverneur-generaal gefolterd, de vorstinnen en haar gevolg te Fyzabad ingesloten, en aan ontbeering prijs gegeven, totdat zij genoeg geld geleverd hadden om de Kompanjie te bevredigen. En toch had deze eenigen tijd van te voren een vormelijke overeenkomst gesloten, waarbij aan deze vorstinnen het bezit van haar goed gewaarborgd werd. Dit is slechts één voorbeeld van de tallooze verkrachtingen harer eigene beloften, waaraan de Kompanjie zich schuldig heeft gemaakt. Zelfs de verrader, die in hare dienst trad, zag zich dikwerf, als zij de vruchten van het verraad geplukt had, van het hem toegezegde loon beroofd. Het is gebeurd dat de opperste bewindhebbers van Indië een veldoverste van een haar vijandigen vorst, door het vertoonen eener overeenkomst, waarbij hem groote voordeelen werden beloofd, wist over te halen om op het beslissende oogenblik van den strijd met zijn legerafdeeling naar de Kompanjiestroepen over te loopen. Na de overwinning bleek het dat de overeenkomst valsch was, en door den generaal van het britsche leger in persoon met een valsche handteekening was voorzien. Wij laten het vraagstuk der zedelijkheid hier ter zijde, maar wij merken alleen op, dat met zulke handelingen het onmogelijk was den inboorling iets anders dan verachting voor het europeesch bestuur in te boezemen.

De Kompanjie bevond zich te midden van een volk, waaraan zij bij alle gelegenheden en op alle wijzen verkondigde: wij zijn beter dan gij. Gij zijt week en wij zijn sterk. Gij zijt gewoon te gehoorzamen, wij te gebieden. Gij behoort tot het ras der slaven, wij tot dat der heerschers. Maar met die hooghartige taal stonden al haar gedragingen in lijnregte tegenspraak. Wanneer de inboorling zijn nieuwe meesters had leeren kennen als onderdrukkers en geweldenaars, maar tevens als opregte en eerlijke overheerschers, die vertrouwen genoeg in hun kracht bezaten, om alle slinksche hulpmiddelen te kunnen ontbeeren, hij zou niet alleen geleerd hebben ze te vreezen, maar ook te eerbiedigen. Hij zou wezens in hen gezien hebben, die verre boven hem stonden in zedelijke waarde. Nu leerde hij hen verachten als lieden, die van denzelfden, sluwen en slaafschen aard als hijzelven, hem alleen overtroffen in list en kuiperij. De Kompanjie deed afstand van het zedelijk voordeel, dat zij op den Indiër bezat, en haar dienaren, in plaats van hem door den invloed der europeesche beschaving op te heffen, daalden af tot beneden zijn peil.

Wij hebben nooit regt begrepen, wat de beschuldiging beduidde, zoo vaak tegen het anglo-indiesch bestuur ingebragt, dat zij de Indiërs niet tot Christenen heeft gemaakt. Ook al ware de Kompanjie, van het oogenblik harer vestiging af, in het ongestoord bezit geweest der thans aan haar bewind onderworpen landen, wat op verre na het geval niet is, dan nog gelooven wij, dat zij langs den regtstreekschen weg niet veel meer voor het Christendom had kunen doen, dan zij nu gedaan heeft. Zij zette haar geheele gebied voor de zendelingen open, verleende hun bescherming, waar die noodig was, en liet aan deze, en te regt, de taak over om de heidenen te bekeeren en te doopen. Verder te gaan, behoorde niet tot haar pligt, maar het behoorde tot haar pligt en voordeel beiden, dat de Indiërs gemeenzamer werden gemaakt met de christelijke moraal, en leerden dat er een andere standaart voor regt en billijkheid was, dan het individuëel belang. Nu hebben de zendelingen met ongeloofelijke inspanningen hier en daar een enkel onbedorven hart tot de leer des Kruizes overgehaald, maar de massa der bevolking bleef daar vreemd aan, en keerde zich met afschuw van het Christendom af. Zij zag meer op de voorbeelden dan op de leering, en door haar voorbeeld predikte de Kompanjie het ergste heidendom. De Indiër hoorde in naam der godsdienst menschlievendheid, regtvaardigheid en geringschatting voor de aardsche goederen prediken, en hij zag de belijders dier godsdienst de stem der menschelijkheid smoren en openlijk het regt verkrachten met het eenig doel om schatten te vergâren. Hij zag in het Christendom, en kon daarin niets anders zien, dan een werktuig der staatkunde van zijn overheerschers, dan een poging om hem tot goede trouw en onderwerping over te halen jegens hen, die zelven zich van alle regelen van trouw en billijkheid los toonden. Het verkondigen der waarheid was in zijn oog niets anders dan een listig bedrog.

De Kompanjie had, na eenmaal vasten voet in Hindostan verkregen te hebben, een schoone rol kunnen vervullen. Wanneer zij in haar bewind zich gehouden had aan de meest algemeene beginselen der billijkheid, in stede van haar willekeur in de plaats te stellen van het regt; wanneer haar bestuur [illegible] had aan den verdrukte, in plaats van met den verdrukker gemeene zaak te maken tegen zijn slagtoffer, zoo hij haar een aandeel wilde geven van de vruchten zijner geweldenarij; wanneer zij haar alvermogen aan het hof der inlandsche vorsten niet alleen tot bevrediging van haar hebzucht had aangewend, maar er met kracht de stem der menschelijkheid had doen hooren; wanneer zij niet het grootste gedeelte van haar gebied aan het eigendunkelijk geweld der inlandsche hoofden had overgelaten, zonder eenig ander toezigt dan op [illegible] inkomen der belastingen; wanneer zij [illegible] de inlandsche regtbanken verhinderd had het regt te verkoopen aan den meestbiedende; wanneer zij die ellendelingen, die van valsche getuigenissen en meineed een beroep maken, [illegible] uit de [illegible] scharen, waar, in haar naam, werd vonnis geveld; wanneer zij het bedrog niet alleen dan gestraft had, als het gepleegd werd tegen haar, maar overal en altijd, dan zou de inboorling eindelijk bij haar het regt en de bescherming gezocht hebben, die zij elders niet vinden kon; zij zou op zijn gemoed een magtigen invloed verkregen en hem vertrouwen in de Europeërs hebben doen opvatten. Zoo had zij den weg tot het Christendom kunnen banen. Zoo had zij behooren te handelen, al ware het alleen uit het oogpunt van haar belang.

Men zie nu waartoe die staatkunde van uitsluitend [illegible] De Kompanjie, [illegible] voor de behoeften en belangen [illegible], wist niet wat er omging onder haar onderdanen. Zij had [illegible] overgelaten aan het bestuur der inlandsche hoofden, en hield zich in zorgelooze rust bezig met het [illegible] harer geldmiddelen. Daar wordt een uitgebreide zamenzweering in alle deelen des rijks tegen haar gesponnen, die jaren lang [illegible] dat zij er het minste van bemerkt. De Ulemaas [illegible] wier taal zij niet verstaat, prediken onder het oog [illegible] heiligen opstand tegen de overheersching [illegible]. De inlandsche grooten, die vroeger bereid waren hun vorsten aan de Kompanjie te verkoopen, maar ondervonden hadden dat zij ook het verraad [illegible] loon onthield, verrieden de trouwelooze op hare beurt en traden met de door haar afgezette vorsten in verbond. In haar talrijke legermagt was geen enkel indiesch soldaat, die niet maanden vooruit den dag geweten had, waarop hij het zwaard tegen zijn vreemde aanvoerders te keeren zou hebben; maar de Kompanjie vernam niets dan een dof gerucht in het verschiet, waarop zij geen acht sloeg. Eensklaps staat Indië aan alle hoeken in brand, en eer zij nog wist van waar de brand kwam en wie die had aangestoken, viel alles in puin, wat zij gedurende een eeuw had opgerigt.

Wij bewonderen den heldenmoed en het beleid der engelsche krijgsoversten, die met een handvol volks in geringen tijd zich meester maakten van de voornaamste punten van den opstand, maar wij verwachten in het belang van menschelijkheid en beschaving dat hunne overwinningen niet komen ten voordeele der Kompanjie. Men heeft gezien met hoeveel versmading de generaals haar bevelen ter zijde legden. Men heeft gelezen, met welke diepe minachting de Europeeërs in Indië in hunne adressen aan het Parlement van haar spraken. De Kompanjie heeft de natuurlijke grenzen van haar bestaan bereikt. Het oogenblik nadert dat het heroverde Indië aan een geregeld bestuur zal moeten worden onderworpen. Het geldt thans niet meer winsten te behalen, maar te beschaven. De rol van den spekulant is afgespeeld, die van den staatsman begint, en deze kan de Kompanjie niet vervullen. Zij heeft Indië uitgeplunderd en maakt het thans tot een puinhoop, door de verdelgingskrijg welken zij gedwongen is te voeren tegen den algemeenen opstand, die door hare staatkunde in het leven is geroepen. Uit die puinhoopen moet en kan een nieuw en grootsch gebouw verrijzen, maar die bouw mag niet aan haar schraapzuchtige handen worden toevertrouwd.

verwachten dat de zieltogende Kompanjie nog eenigen tijd in naam het bewind zal blijven voeren. In Engeland heeft men er een afschrik van om wat bestaat plotseling met geweld te dooden, ook al heeft men daartoe het regt. Maar wij houden het voor meer dan waarschijnlijk, dat zij onder kurateele zal worden gesteld. De schijn van de magt zal haar gelaten worden, en terwijl zij rustig aan de vereffening harer zaken werkt, zullen anderen in haren naam haar gebied besturen. Het noodzakelijk belang van Indië en Engeland beiden vorderen het. Dus zal de Kompanjie haar loopbaan eindigen in het karakter, waarmede zij die begon. De koopman heeft een tijd lang uit spekulatie-geest den tabbert van den staatsman gedragen, en den degen van den veldheer aangegord. Beiden moet hij afgeven. Zijn spekulatie is te ver gegaan en de krizis werpt hem tegen den grond. Hij wordt verpligt rekening en verantwoording af te leggen aan den kurator van zijn insolventen boedel, die onder zijn firma de zaken voortzet tot den afloop der likwidatie.

Als een vervolg op ons overzigt omtrent de voorgenomen tariefsherziening, gelijk die zich voordoet op het oogenblik, dat het ontwerp in de sektiën wordt behandeld, hebben wij uit de bekende gewisselde stukken nog eene drieledige opgave geformeerd:

I. Tegemoet gekomen is geheel of grootendeels aan de bezwaren of bedenkingen tegen het voorloopig ontwerp (Februarij 1857) door Kamers van Koophandel of andere belanghebbenden geopperd, en wel ten aanzien der navolgende tariefsposten, welke bij het gewijzigd ontwerp van 8 Junij jl., aldus zijn voorgedragen:

Aardappelen, aardappelenmeel 100 pond, invoer *f* 1; aardewerk, aarden tabakspijpen, waarde 5 pCt.; huis- en dakpannen, 1000 stuks *f* 1; gebakken steen 1000 stuks *f* 0.50; appel-, peren- en meedrank, op fust, het vat *f* 3; gebotteld op flesschen, het vat *f* 4; asschen, zeepzieders- en zoutkeetasch, 10 mud, vrij, uitvoer *f* 0.25; blik, wit ijzerblik, in bladen, 100 pond *f* 0.50; bron- of mineraalwater, op flesschen, 100 *f* 0.50, op kruiken 100 kruiken *f* 0.25; garen van katoen, getwijnd, in kettingen geschoren om te weven, ongeverwd, 100 pond *f* 1; gest vrij; gierst, 100 pond, *f* 0.15; Glas, gebroken glas of gruis van glas, 100 pond, vrij, uitvoer *f* 0.75; granen, van alle soorten, boonen en wikken, erwten, linzen, gepelde en ongepelde spelt daaronder begrepen, het last *f* 1.50; hout, waarden- of willigenhout, teenen, twijgen, rijs, staken, gaarden- en stokrijs, geen hoephout zijnde, noch bekwaam tot het maken van hoepen, waarde 1 pCt.; ijzer, gegoten in ruwe blokken, waaronder zoogenaamde schuitjes tot ballast, smeed-, staf, roed-, band- en plaatijzer, getrokken ijzer, geen voltooid ijzerwerk zijnde, maar bloot gevormd om er toe bewerkt te worden, als hoek- en T-ijzer, ijzerdraad, sporen voor ijzeren wegen, ijzeren gaspijpen en buizen voor waterleidingen, gegoten of getrokken, alsmede erts, vrij; kaarsen, smeerkaarsen, 100 pond *f* 3; was-, spermaceti-, stearine en kompositie kaarsen, 100 pond *f* 10; koeken, (raap-, hennip- en lijnzaad) 100 pond *f* 0.30; lijmvleesch, 100 pond vrij, uitvoer *f* 1; meekrap, kiemen vrij; gedroogde en ongedroogde meekrapwortel vrij; meekrap, gestampt of gemalen, 100 pond *f* 1.50; olie, van plat en rond zaad, het vat *f* 2; palm- of kokosnotenolie vrij; rijst, 100 pond, *f* 0.15, in doppen of padie, 100 pond *f* 0.05; stroop, melasse, bewerkt en onbewerkt, keuken- en alle andere stroop, 100 pond *f* 8.

II. Nader zijn nog bij de hernieuwde aanbieding op 17 Nov. jl. van het in de vorige zitting onafgedane ontwerp de volgende posten aldus gewijzigd: huiden, vellen, leder, gelooide of bereide huiden en vellen van alle soorten, mitsgaders kabret-, marokijn-, raffinaan-, cordouaan-, verlakt leder, zeemleder, perkement en goudleder, waarde, invoer 2 pCt.; bereide pelterijen, waarde 5 pCt.; manufakturen, lijnwaden en stoffen: van wolle, lakens en kasemiren, daaronder begrepen: van zijde, van katoen, van hennep, vlas en werk en alle andere, hetzij ruw, wit of gebleekt, gegomd, gewast, geverwd of gedrukt; daaronder begrepen: passementwerk, linten, kanten en tullen, bonten, tafel- en servetgoed, tijk, damast, batist en kamerdoek, kousen, mutsen, handschoenen, sokken, broeken en alle anderen geweven en gebreide kleedingstukken, zuiver of gemengd en niet afzonderlijk belast, waarde, 5 pCt.; lijnwaden en stoffen van vlas, hennep of werk, ruw, gebleekt, geverwd of gedrukt van alle soort, met uitzondering van tijk; waarde, 1 pCt.; spiauter of zink: zink, erts, vrij.

III. Niet toegegeven is aan adviezen of requesten, hetzij tot verandering van maatstaf of nadere wijziging van regten of de volgende artikelen, welke alzoo onveranderd zijn gebleven: aardewerk: porselein en aardewerk van alle soorten, niet afzonderlijk belast, waarde, invoer 5 pc.; azijn, alle welke op den nederlandschen vochtweger, schaal B, twee graden sterkte of minder aanwijst: op fust, het vat *f* 3, gebotteld, op flesschen *f* 4, op kruiken *f* 3.50; Alle andere van meerdere sterkte; op fust *f* 20; op flesschen *f* 21; op kruiken *f* 20.50; buskruid, 100 pond, *f* 5; chemicalia, vernissen, reukwaters en alle andere vloeistoffen, welke met alcohol of gedistilleerd zamengesteld of daaruit bereid zijn, en die bij de wetten op de accijnsen niet speciaal zijn belast, de kan *f* 0.55; chicoreiwortel, vrij; in stukjes gesneden, gedroogd, geprepareerd of gemalen, 100 pond *f* 0.50; garen, naaigaren en alle andere niet speciaal genoemde garens 100 pond *f* 12.50; glas- en glaswerk: van alle soorten, spiegelglas al of niet verfoelied daaronder begrepen, waarde 5 pCt.; hout: brandhout, hoepen en hoephout, waarde, 5 pc.; koper: geslagen of geplet (met uitzondering van dat hetwelk afzonderlijk belast is), rond of vierkant, mitsgaders de bekkens en ketels zoo als die van den molen komen, 100 pond *f* 4; kurk: gesneden of gefatsoeneerd, 100 pond *f* 75; meubelen, waarde 5 pc.; papier: van alle soorten, chits-, muzijk-, meubel-, kardoes-, grijs-, pak- en blaauw suikerbakkerspapier en registers, wit of gelijnd, waarde 5 pc.; steen: bewerkt, alsmede gepolijst of gebeeldhouwd marmer of albast, waarde 5 pc.; schaliën en leijen (bouwmaterialen), 1000 stuks *f* 0.20; tufsteen: ongemalen, vrij; gemalen, gebroken, geslagen of zoogenaamde fijne tufsteen, tras of cement, 1000 pond, *f* 1.50; tapijten: vloertapijten, tapijtenbehangsels, karpetten en tafelkleeden van alle soorten, waarde 5 pc.; zout: geraffineerd 100 pond, *f* 12.

Eindelijk dient opgemerkt te worden, dat de post visch reeds veranderd is bij afzonderlijke wet, thans bij de Eerste Kamer aanhangig en volgens welke de regten aldus zijn vasgesteld visch: allerhande zee- en riviervisch, zoo versch als gekookt, gedroogde of gezouten, niet afzonderlijk genoemd, vrij; gezouten haring, gekaakt of ongekaakt, en gezouten kabeljaauw van vreemde visscherij, de ton van 150 pond, *f* 0.75; gezouten rommeling van vreemde visscherij, de ton van 150 pond, *f* 0.25.

Nopens het onderwerp der spoorwegen zijn bij de Tweede Kamer in, hare zitting van gisteren, weder vier adressen ingekomen, als van de raden der gemeenten Oosterhout en Gorinchem, van burg. en weth. der gemeente Putten (Gelderland) en van een aantal ingezetenen der gemeente Weststellingwerf (Friesland). Nopens de geneeskunstwetten zijn wederom adressen ingekomen, als, van J. Metz en andere handelaren en fabriekanten in heelkundige instrumenten. Ook het wetsontwerp tot goedkeuring van sommige artikelen van het handels- en scheepvaart-verdrag met België heeft reeds geleid tot het indienen van eenige adressen als: 1°. van de Kamer van koophandel en fabrieken te Eindhoven; 2°. van J. van Velde en van Gennep en andere fabriekanten in linnen en linnenstoffen in de prov. Noord-Brabant; en 3°. van Hub. Smulders en andere fabriekanten in linnen en lafelgoederen in de gemeente Boxtel (Noord-Brabant). In die adressen komen onderscheidene bedenkingen tegen het traktaat voor.

Het voorloopig verslag der Tweede Kamer nopens het ontwerp tot buiten effektstelling en vervanging der fransche wet van de 3den September 1807 op de interesten blijkt, dat bij het in de afdeelingen gehouden onderzoek vrij algemeen werd te kennen geven, dat men uit de aanbieding van dit wetsontwerp met genoegen had bespeurd, dat de Regering is toegetreden tot het meermalen geuite regtmatige verlangen naar de intrekking der wet van 1807. Door eenige leden werd bij die verklaring de opmerking gevoegd, dat reeds te lang met de intrekking dezer wet van franschen oorsprong was gedraald. Bij deze gelegenheid werd op nieuw aangedrongen op het vernietigen van den verdienstelijken arbeid der staatskommissie, welke belast is geweest met het onderzoek aangaande de hier te lande nog vigerende wetten van franschen oorsprong. — Als grond, waarop de meerderheid der leden haar gevoelen deed berusten, dat de intrekking der wet van 3 September 1807 eene wenschelijke zaak is, werd hoofdzakelijk gewezen op den strijd harer bepalingen met de juiste beginselen van staathuishoudkunde, welke, wat ter leengeving op interesten betreft, reeds in onze burgelijke wetgeving zijn gehuldigd, maar die door deze wet welker geldigheid ook na de invoering van het burg. wetb. door de jurisprudentie van den Hoogen Raad is gehandhaafd, worden krachteloos gemaakt. — Er waren evenwel ook leden, die met dit wetsontwerp minder ingenomen bleken te zijn, en die bezwaren hadden tegen het verschaffen eener volkomene vrijheid in het bedingen van interesten, zij vreesde daaruit misbruiken te zullen zien voortvloeijen. Eindelijk waren er enkele leden, die zich op de ontijdigheid van het voorstel beriepen.

Uit het eindverslag over het ontwerp tot verlenging van den termijn tot herziening der wet van 28 Dec. 1855 op het binnenlandsch gedistilleerd blijkt, dat bij het onderzoek in de afdeelingen de aanmerking werd gemaakt, dat hier weder een voorbeeld voorkomt, hoe weinig kracht het oplevert, de verpligting tot herziening binnen een bepaald tijdsverloop in eene wet te schrijven. Meer algemeen is de vraag behandeld, of de noodzakelijkheid om den herzieningstermijn der wet van 1855 te verlengen, van de zijde der Regering niet had kunnen worden voorkomen. Eenige leden waren van oordeel, dat de late inkoming van 't tegenwoordig ontwerp tot termijnsverlenging afkeuring verdiende.

Door den heer van Bosse is voorgesteld bij het ontwerp tot verdere regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië, een nieuw art. 3 te voegen van dezen inhoud:

»Het 19e artikel van de wet van 1 Mei 1854 wordt aangevuld met de volgende bepalingen:

»Binnen acht jaren na het in werking treden dezer wet, wordt van alle ontvangsten en uitgaven, welke op hare uitvoering betrekking hebben, verantwoording gedaan aan de Wetgevende Magt, onder overlegging:

a. van de rekening, door onzen minister van Koloniën deswege op te maken, nadat die door de Algemeene Rekenkamer zal zijn goedgekeurd;

»*b.* van de rekening door den goeverneur-generaal van Nederlandsch Indië, wegens de ontvangsten en uitgaven op zijnen last gedaan, aan Ons af te leggen.

»Het slot van eerstgenoemde rekening wordt door de wet vastgesteld."

Wij vernemen dat in het volgende jaar de Traliebrug in den spoorweg nabij Vogelenzang zal vervangen worden door eene ijzeren brug, waarvan de aanbesteding reeds tegen 18 December e. k. is aangekondigd. Die brug zal ruim 55 ellen lengte hebben en meer dan 120,000 nederl. ponden geslagen en gegoten ijzer vereischen.

(Amst. Ct.)

Gaarne geven wij aan deze teregtwijzing plaats, opdat aan ieder toekome datgene waarop hij regt heeft.

Van de *Konst en Letterbode* gewordt ons onder dagteekening van 8 Dec. jl. het volgende:

»In uw blad van heden is een artikel over photographie opgenomen en wordt vermeld als aan het *Handelsblad* ontleend. Ik neem de vrijheid op te merken, dat in het *Handelsblad* een drietal artikelen uit het laatste nummer van den *Konst en Letterbode* zijn overgenomen, zonder vermelding der bron, en daaronder behoort ook het bedoelde. De Redactie is overtuigd, dat UEd. gaarne, gelijk reeds meermalen door u is gedaan, eene kleine rectificatie zult geven."

Bij den minister van Finantiën is ontvangen een muntbiljet van *f* 10, door een onbekende, onder het postmerk Leeuwarden, dd. 4 dezer, tot voldoening van te min betaald successieregt ingezonden.

Z. M. heeft benoemd: tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw D. baron van Slingelandt; tot burgem. te Wateringen [illegible] te Leyden mr. J. A. Philipse; tot mede-komm. van het grootboek der nat. schuld C. P. van Eeghen, tot ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Grave P. Th. Bogaard; tot vice-konzul te Dundee, in Schotland, G. D. Thom; voorts op hun verzoek eervol ontslagen: J. Wittering als sekr. van den Raad van Bestuur der Kon. Akademie van beeldende Kunsten te Amsterdam, onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten, en hem den titel verleend van hon. sekr. van den Raad van Bestuur der genoemde Akademie, en mr. C. Hiddingh, te Assen, als kontroleur 2e kl. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 8 December.

In deze zitting zijn ingekomen onder andere de navolgende wetsontwerpen: een tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de gemeente Baarderadeel, van Oosterwierum, door het dorp Bozum, tot aan de grensscheiding van Henderadeel; elf tot naturalizatie van L. A. Colle en tien anderen; een tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch; een tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1856; twee tot wijziging der hoofdstukken II en IX, *B* der Staatsbegrooting voor 1856; een tot vaststelling van de begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1853; een tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren voor 1856; twaalf tot vaststelling van de hoofdstukken I—IX *B* en XI—XIII der Staatsbegrooting voor 1858; een tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld; vijf tot naturalizatie van L. Nahapiet en vier anderen; een tot vaststelling der begrooting voor de Algemeene Landsdrukkerij voor 1858, een tot voorziening in de finantiëele belangen der gemeente Haarlemmermeer; veertien tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg; en een tot aanvulling der wetten omtrent den accijns op het zout.

De Kamer heeft hare afdeelingen hernieuwd, waarna de leden zich naar de sektiën hebben begeven, ter verkiezing van voorzitters en ondervoorzitters.

UTRECHT, 5 Dec. Het is thans zeker, dat de staking der lessen in de chemie, door den lector dr. Gunning, het gevolg is van een zeer ernstigen twist met den hoogleeraar Mulder; die twist moet zelfs van dien ernstigen aard zijn, dat de heer Gunning deswege aanklagt heeft gedaan tegen den hoogleeraar. *(H. & Ed.)*

LEEUWARDEN, 6 Dec. Te Windum (gemeente Baarderadeel heeft dezer dagen een vreeselijk ongeluk plaats gehad. De persoon van G. S. Atema, zwager en knecht van den veehoeder P. A. Jongman aldaar, was bezig met het graven van een riool, ter diepte van nagenoeg 8 voet

waarin eene pomp zou worden gelegd, om het water uit de gracht naar den put in den stal te leiden, ten einde drinkwater voor het vee te bekomen. De timmerlieden, die tot voortzetting van het werk waren besteld, kwamen op het bepaalde uur op de plaats, doch zouden weer vertrekken, daar zij het riool nog niet in gereedheid vonden. Een hunner, inmiddels naderbij gekomen, ziet een mans schouder en pet even uit den grond steken. Terstond ruimt hij de aarde weg en hij vindt Atema als een lijk. De groote massa uitgeschoven aarde had hem, als het ware, plat gedrukt. Dat de schrik en ontsteltenis groot waren, zal onnoodig zijn te vermelden. De overledene was een braaf, werkzaam mensch, algemeen geacht en bemind, en de eenigst overgeblevene zoon eener bejaarde weduwe. (*Arnh. Ct.*)

GRONINGEN, 5 Dec. De ramp van Mainz heeft in onze stad velen weder wakker gemaakt, die sinds eenige jaren geene nieuwe pogingen hadden aangewend, om toch eindelijk onze stad te zien bevrijd worden van het gevaar, dat haar ten allen ure boven het hoofd hangt door het bezit van een rijk voorzien kruidmagazijn binnen hare wallen, onmiddelijk bij molens en eene zeer sterk bevolkte buurt. Adressen gaan rond, om aan den gemeenteraad te worden ingediend, ten einde deze het mogelijke doe, dat alles worde vervuld. Bij de ontelbare dagelijksche belemmeringen eener vesting bovendien nog in het noodlottige gevaar te verkeeren, van elk oogenblik met de helft der inwoners in de lucht te kunnen vliegen, is toch waarlijk wel wat veel geëischt in een tijd van vrede, van eene stad, die zich gewis wel eenige offers zal getroosten, om de verplaatsing van het kruidmagazijn te bevorderen. (*N. R. C.*)

LAND VAN HEUSDEN, 5 Dec. Omtrent den toestand van het winterkoren kan van hier gemeld worden, dat het naar den tijd van het jaar zeer gunstig te velde staat. De muizen schijnen op de meeste plaatsen, zoo niet geheel, dan toch voor het grootste gedeelte, verdreven te zijn. De weiden zijn nog schier overal met runderen vervuld, die op de meeste plaatsen nog zeer goed den kost kunnen vinden; alleen de paarden zijn voor een groot gedeelte op stal. Door deze gunstige teekenen is de prijs van het hooi dan ook dalende. (*Amst. Ct.*)

DEVENTER, 4 Dec. In de raadsvergadering van Maandag laatstl. is door de kommissie *ad hoc* geadviseerd de nieuw benoemde leden mr. J. Duymaer van Twist en dr. M. J. Cop, beide hoogleeraren aan het athenaeum, niet toe te laten, op grond dat zij, naar haar advies, behooren tot de gemeente-ambtenaren. Bij stemming staakten de stemmen, en dus moet in eene volgende raadsvergadering op deze zaak teruggekomen worden. Sommige dagbladen hebben berigt, dat gemelde heeren niet zouden toegelaten worden. Ik kan u evenwel mededeelen, dat op de vergadering op welke de stemmen staakten, drie leden van den raad afwezig waren. Waarschijnlijk stemmen twee dezer drie afwezigen later voor de toelating en één er tegen. In dat geval zou met de meerderheid van ééne stem tot de toelating besloten worden. Mogt het geschieden, dan — zegt men — zal de burgemeester zich in deze zaak wenden tot Gedeputeerde Staten der provincie. (*Amst. Ct.*)

HARDENBERGH, 5 Dec. De ingezetenen van de naburige gemeente Koevorden werden gisteren met de zoo lang gewenschte tijding per telegraaf verrast, dat Z. M. de Koning bij besluit van 2 dezer de verzochte koncessie tot doorgraving, te beginnen van de gemeente Gramsbergen in verbinding met de Dedemsvaart en het vestingkanaal tot die van ouds bekende vesting, heeft verleend. Men is daarmede zoodanig ingenomen, dat van stonden aan de vlaggen van de openbare gebouwen en van de woningen van een aantal ingezetenen wapperden. Bereids is eene kommissie zamengesteld, om bij het ontvangen der bedoelde koncessie die vreugde te doen verhoogen, door de viering van een feest, waartoe muziek van elders zal worden ontboden. Men vleit zich algemeen dat door die kommunikatie deze plaats in bloei zal toenemen, en de vroegere opheffing van het garnizoen daardoor worden vergoed.

LUXEMBURG, 6 Dec. Morgen zullen de verkiezingen plaats hebben van drie afgevaardigden, ingevolge de nieuwe ordonnantie, in de kantons Mersch en Grevenmacher. Bij het onderzoek der geloofsbrieven zal men zeker wel de quæstie ter sprake brengen van het konstitutionneele dier ordonnantie. Inderdaad, gij weet, dat het de Gemeenteraden zijn, die de kiezers hebben aangewezen, welke die afgevaardigden moeten benoemen. En nu zegt de Grondwet uitdrukkelijk, dat de Gemeenteraden slechts zullen beraadslagen over zuiver gemeentelijke belangen. Het spreekt van zelf, dat de verkiezing van kiezers en afgevaardigden redelijkerwijze niet onder die kategorie gerangschikt kan worden. Wij hebben dus zeer belangrijke debatten te wachten, welke niet anders dan ten nadeele van het ministerie kunnen uitloopen.

Aan den anderen kant heeft een der drukkers, die zich in hun bestaan bedreigd zien door het groot hertogelijk besluit van 28 November, waarbij de oprigting van een regerings-blad wordt gedekreteerd, zich tot de Kamer gewend, om te protesteren tegen de wettigheid van dezen maatregel. Dit is ook eene zeer belangrijke quæstie, welke zeker ernstige debatten zal uitlokken. Het zal niet moeijelijk zijn, aan onze vorsten te bewijzen, dat in deze zaak hunne raadgevers de kroon maatregelen hebben laten nemen, door welke het zelfs door de Grondwet van 1856 gewaarborgde regt van eigendom diep geschokt wordt. (*N. R. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Dec. Het Koncilie van Reims heeft een einde genomen. Men heeft de wetenschap, de vaste leerstellingen en de helderheid van denkbeelden bewonderd, die zijne eminentie, monseigneur de Kardinaal Gousset, bij de bestiering der beraadslagingen van het Koncilie heeft ten toon gespreid. Iedereen was verrukt, doch niet verwonderd, over het juiste oordeel, dat de kerkvoogd daarbij ontwikkelde. Hij is een der lichten van de Kerk de verhevenheid, de voorzigtigheid en de vastberadenheid van zijn karakter evenaren zijn kunde en de kracht van zijn verstand en ook zijne ootmoedige onderwerping aan de hoogste der Kerken, de Kerk van Rome!

— Er worden voortdurend vele diefstallen in de kerken gepleegd, 'tgeen de aandacht van het bestuur en ook die der hooge geestelijkheid wekt. Die diefstallen worden meestal gedaan in alleen staande kerken op het veld; gewoonlijk worden de armbussen geleegd en de gewijde vaten en sieraden geroofd. De kerkvoogden der dioceezen zijn voornemens bevelen uit te vaardigen aan de dorpspastoors, ten einde deze, na de dienst, die voorwerpen, welke de hebzucht der boosdoeners prikkelen, naar hunne pastorie overbrengen.

— Sedert de schorsing der *Presse* verkoopt de *Patrie* elken dag 8000 exemplaren meer.

— Nabij het slagthuis van Montmartre is een vreeselijke misdaad gepleegd. Zekere slagersknecht, Gustaaf genoemd, een zes-en-twintigjarig jongeling van herkulesachtige kracht doch zachtzinnig van aard en oppassend, had twee maanden geleden een benedenkamer in de straat Turgot gehuurd. Zijn geregeld leven maakte hem bemind van zijne geburen en gezellen, onder welke laatsten een was van twistzieken en driftigen aard. Dezen vreesde noch beminde iemand. Hij heette Baptiste en was dertig jaren oud.

Een paar dagen geleden namen eenige slagersknechts, waaronder ook beide jongelingen, rust in een wijnhuis tegenover de slagtplaats. Spoedig en onder een nietswaardig voorwendsel maakte Baptist twist met Gustaaf, drukte dezen en hief de hand op om hem een slag toe te brengen. Gustaaf, een gevecht weigerende waarbij al het voordeel aan zijne zijde zou wezen, stiet met zijn vinger den twistzoeker ter zijde, die onverwijld door de overige slagersknecht uit de deur werd geworpen, met verbod in het wijnhuis terug te komen als zij er waren.

Baptiste ging naar het slagthuis, nam zijn mes, dat hij onder zijn schootsvel verborg, keerde naar het wijnhuis terug, waar hij op nieuw Gustaaf uitdaagde, die gereed was met zijne gezellen de herberg te verlaten. Op het oogenblik dat hij den voet op de straat zette, wierp Baptist zich op hem en stiet hem het mes in de borst. Het hart van den ongelukkigen jongeling was doorboord, en vallende had hij nog de kracht, om met zwakke stem te zeggen: »Ik ben verloren ... de ellendige heeft met zijn mes mijn hart getroffen!« Eenige oogenblikken later gaf hij den laatsten snik.

De slagersknechts maakten zich van den verraderlijken moordenaar meester en leverden hem aan de Justitie over.

— Uit Lissabon wordt, dd. 22 November, geschreven:

»Twee schokken eener aardbeving, welke in den ochtend van den 19e ten half negen ure gevoeld werden, hebben, vooral de eerste, door hun geweld, voor een oogenblik aan de gesprekken van den tegenwoordigen toestand eene afleiding gegeven; doch de zich immer op de straten bewegende lijkstatiën bewezen dat de aardbeving weer een andere ramp was, aan de bestaande toegevoegd. Als men nu daarbij de handelsverlegenheid in aanmerking neemt, die bij verscheidene aanzienlijke kooplieden heerscht, dan zal men zich van den heilloozen toestand, waarin de stad verkeert, een denkbeeld kunnen vormen."

— In den *Moniteur de la Flotte* leest men berigten uit Hongkong tot 16 Oktober. De merkwaardigste komen hierop neer:

»De gezindheid van het chineesche goevernement is volkomen vijandig jegens de vreemdelingen. De Keizer was in zijne rezidentie van Yuang-Ming Jen, nabij Peking, en tegen het einde van September had daar een groote raadsvergadering voorgezeten, waarbij al de leden van den Nuy-Ko, of het keizerlijk kabinet, tegenwoordig waren, 'tgeen slechts in zeer ernstige gevallen plaats heeft.

»Nadat de Keizer zijnen ministers had veroorloofd hem te aanschouwen, gaf hij hun door de tusschenkomst van den li-fan-guen, of minister der keizerlijke tegenwoordigheid, te verstaan dat hij over zijn onderkoning van Kanton tevreden was, dat die grootwaardigheidsbekleeder bereids, door zijne behendige maatregelen een deel der engelsche barbaren had verjaagd, die zich op de grenzen van het rijk hadden gevestigd, en dat aan de bevelhebbers der overheid bevelen waren gezonden, om hen, die nog aanwezig waren, te vernielen en in zee te werpen.

»Van dien stonde aan zijn de strengste bevelen aan de mandarijnen in de provinciën gezonden en is de oorlogzuchtigheid van het pekingsche hof bewezen.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Dec. In de zitting van het Hoogerhuis op gisteren heeft lord Ellenborough de handelwijze van den goeverneur-generaal van Britsch Indië, lord Canning, hevig gegispt wegens de knellende banden, waaraan hij de drukpers in Indië gelegd heeft. Lord Granville heeft daarop dien landvoogd verdedigd.

In het Lagerhuis heeft lord John Russell verlangd, dat de gewisselde stukken met de napelsche Regering, betreffende de gevangenhouding van twee engelsche machinisten aan boord der *Cagliari*, aan het Parlement zouden worden overgelegd. Lord Palmerston heeft de toezegging daartoe gedaan.

Verder is eene koninklijke boodschap ingekomen, waarin magtiging gevraagd wordt om aan generaal Havelock levenslang jaarlijks als belooning £ 1000 toe te staan.

De indemniteitsbill is voor de tweede maal, zonder stemming, gelezen.

— Waarschijnlijk zal de zitting van het parlement op de eind-behandeling der indische zaken een gunstigen invloed oefenen. Intusschen schuwen verscheidenen niet in hunne korrespondentiën en gesprekken de bewering te opperen, dat het indische ras voor den invloed der beschaving onvatbaar is, en op dat gevloekte volk slechts de staatkunde der vernieling kan worden in praktijk gebragt. Het geringste stuk huisraad heeft voor de oogen van menigen Engelschman meer waarde dan een Indiër. Doch worden dergelijke dingen geschreven en gesproken, in groote vergaderingen vinden zij geen toegang. Daar schijnt het dat het grootsche denkbeeld aan God de leden bezielt en hen dwingt zich hunnen verheven oorsprong te herinneren. Ook heeft dan ook bereids de zitting van het parlement goede gevolgen gehad. Immers men tracht verscheidene op de Indiën gepleegde gruwelen te verontschuldigen. — 't Is reeds veel gewonnen als men er zich over schaamt. — Zoo schijnt het, onder anderen, dat men ten aanzien van den ouden koning van Delhi met meer zachtzinnigheid zal handelen; en hem niet ter dood brengen. 't Is waar, de veroordeelde is 94 jaar en met een weinig geduld zal de tijd, die niemand spaart, zoo werkende, de wraakzucht voldoen en het vonnis voltrekken.

't Is den Christen niet geoorloofd te vermoeden, dat er in 't Parlement zich niet eenige stemmen zouden verheffen tegen den banvloek over een geheel ras uitgesproken. De stem, die zich zelve niet bedriegt, en niet bedriegt, heeft gezegd, dat het Evangelie, aan alle natiën moet verkondigen, dat de God der wereld discipelen en aanbidders van alle volken en talen op haalde. De Indiërs zijn van het voordeel dier eenwige belofte niet uitgesloten.

Maar men moet veeleer door daden dan door woorden de harten bewegen. Immers, hoe zou men kunnen begeeren, dat de Indiërs, uitgeplonderd, mishandeld, onderdrukt en als een nietswaardig vee beschouwd, zich van de godsdienst hunner verdrukkers een verheven denkbeeld vormden.

Daarvan is dan ook het gevolg dat de Indiërs, door de hebzucht der Engelschen gefolterd en het slagtoffer hunner booze hartstogten, weinige genegenheid hebben om tot de godsdienst hunner verdrukkers over te gaan.

— Uit Maltha wordt, dd. 4 Dec. per telegraaf berigt dat generaal Havelock door eene massa opstandelingen met een artillerie van 300 kanonnen werd belegerd. Er waren hevige gevechten geleverd. Men wilde dat generaal Outram gewond was. Generaal Campbell had 26 Okt. Cawnpore verlaten en was tot ontzet van Lucknow opgerukt. Men twijfelt aan de echtheid van dit berigt.

— De Regering heeft verklaard dat het door sommige bladen onlangs vermelde berigt, als of generaal Outram, gewond zou zijn geworden en dat drie konvooijen Lucknow bereikt hebben, niet officieel bij haar is ontvangen.

— Het vraagstuk der landengte van Suez wint immer meer veld en lord Palmerston zal veel moeite hebben de vervulling dier grootsche onderneming te beletten. De heer Lesseps heeft zijn plan met de grootste bekwaamheid doorgezet, zijn denkbeelden doen zegepralen, en lord Palmerston zoowel door zijn gematigdheid als door de kracht der waarheid overwonnen. Men kan te regt zeggen dat in dezen strijd van een eenvoudig ingenieur tegen den eersten minister van Engeland, de ingenieur zich staatsman en edelman getoond heeft.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 7 Dec. De *Nation. Ztg.* vestigt de aandacht der duitsche mogendheden op de luxemburgsche

aangelegenheid en laat zich o. a. volgenderwijze uit: De nederlandsche Regering (?) weet zeer goed, dat zij de magt niet heeft in haar koningrijk zulk eene oplossing van bestaande regten tot stand te brengen; haar handelwijs in Luxemburg kan dus alleen plaats hebben in de veronderstelling, dat die door den Bondsdag beschermd en geduld wordt. Deze heeft het dus te verantwoorden, wanneer in dit bondsland meer en meer eene wijze van regering bevestigd wordt, die den inwendigen vrede van Duitschland, welke trouwens door de omvergeworpen konstitutie niet bedreigd was, zeker niet zal beschermen, maar integendeel geschikt is de waardigheid en den goeden naam van Duitschland in de waagschaal te stellen.

ITALIE.

ROME, 28 Nov. De talrijke fransche priesters, die telken jare in dit saizoen gewoon zijn deze stad te bezoeken zijn aangekomen. Men ontmoet hen overal, in de bazelieken, de katakomben, de universiteiten, op de bouwvallen en koepeldaken. Men onderscheidt hen aan de opgeheven slip van hun toog, aan de met kleine witten paarlen geborduurden bef, die volkomen in strijd is met het oude geestelijk gewaad.

»De ijver der geestelijken dier natie, om Rome te bezoeken, is inderdaad prijzenswaardig; velen worden niet alleen door nieuwsgierigheid gelokt, maar door diepe godsvrucht bewogen en bezield van de begeerte zich in de geestelijke wetenschap te onderwijzen. Men telt dan ook dertig fransche leerlingen bij den kurzus van het kanonieke regt en tien bij den kurzus in de Minervakerk. Nooit heeft men er zoo veel aan de universiteit en in de andere scholen gezien.

— Men schrijft uit Turijn dat de markies Migliorati tot dusver gezant te Rome, tot gezant te 's Hage benoemd is

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND,

AMSTERDAM, 9 December.

BEVALLEN (7 Dec.): W. M. Wiegman, geb. Teunissen, Z. — C. Alofsen, geb. Marcussen, D.

OVERLEDEN (1 Dec.): M. Pieters, 81 j. — (3 Dec.): J. E. Leers, 50 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 7 Dec. Tarwe. 166/2 α nieuwe Hooglands Kleefsche [illegible] Bovenl. [illegible] f 310

SCHIEDAM, 8 Dec. Moutwijn f 13; Jenever f 18,50; Amst. Proef f 19,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f 2 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 8 Dec. Molenaar, Amicitia, en Teensma, Cornelia Geertruida, beide Batavia.

HELVOET, 7 Dec. Van der Gaauwe, Maria Johanna, Villanova.

BROUWERSHAVEN, 7 Dec. Ten Zeldam Ganswijk, Probolingo, Rott. - Ellingius, Helsingfors, Callao n. Rott. - Noordziek, Twee Jeanne's, Batavia n. Dordrecht.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 December, in lading naar:

Frankfort.	J. Stumm, Frankfort N°. 14.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 5.
Mannheim.	J. Noll, Stad Mannheim.
Keulen.	H. Berns, Cöln N°. 13.
Dusseldorp.	H. Hoogeweg, de Hoop.

AMSTERDAM, 29 November, vertrokken naar:

Keulen.	Th. Kamps, Cöln. N°. 11.
Coblentz.	J. Staats, Tancred.
Dusseldorp en Neuss.	W. J. F. Wilson, Niederrhein N°. 14.
Urdingen en Ruhrort.	M. Knoch, Franconia.

Rijnhoogte ARNHEM, 8 Dec. 1 p. 6 duim.
KEULEN, 8 » 2 vt. 7½ »

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 8 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 53¼; Obligatiën 4½ pc. 95½; Spanje 1¼ pc. 24; Binnenl. 3 pc. 36⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 73⅜p; id. Nationale 75¾.

PARIJS, 8 Dec. Fransche 4½ pc. 90.70; 3 pc. 66.15; 1½ pc. Spanje 25; 3 pc id. 37; Fr. O. Sp. 665; Rom. Leen. —.

MADRID, 7 Dec. 3 pc. Schuld 39.15, id. 1¼ pc. 26 60.

LONDEN, 8 Dec. Consols op tijd 92⅝; Spanje buitenl. 1¼ pc. 25¼; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 62¾; Sard. 5 pc. 86; Braz. 99; Peru 4½ pc. —; Gren. uitg. 5⅝; id. werk. 19⅛; Mexiko 3 pc. 18¾; Portugal 3 pc. 44; Ecuador 14; Venezuela 29; Wissel op Amst. 12.03½; Hamburg 13.13.

BERLIJN, 8 Dec. 4½ pc. Pr. Staatsch. 98; 5 pc. Rusland 102¼; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17; Amst. kort 140½; Hamb. 148½; Petersburg 95⅜; Diskonto —.

HAMBURG, 8 Dec. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 22⅜n. Rusl. 5 pc. [illegible] n; 4½ pc. 92½n; 3 pc. Mexikanen 6⅜n; Vereins; bank 92; Noord-Duits. bank 69; Wissel op Londen 3/m. —,—; id. kort —,—; Amst. —,—; Diskonto 9½.

FRANKFORT, 8 Dec. 5 pc. Met. 72½; 1½ pc. Spanje binnenl. 24 1/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 5.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	Rente	7 DEC. 4½ u. gebl.	8 DEC.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	102½			
Nederl. Bank	4 »				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61½	61 7/16	61⅝	61 9/16
Dito Dito	3 »	72⅞	72⅞	73	72 15/16
Dito Dito	4 »	94½	94 7/16	94½	94½
Amortisatie-Syndikaat	3½ »				
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	139	138⅛	138⅜	138⅛
dito Contant	4½ »	138½	138⅝		
Oost-Ind. Leening	4 »	92¼			
Aand. Holl. Spoorweg	[illegible]				
Leening idem	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	99½	99½		
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »	50	50¼		
Frankrijk, Certifikaten	3 »		61¼		
Spanje, Obligatiën	1¼ »	24 11/16	24½	24 11/16	24⅝
Dito	3 »	41	41		
Dito Binnenlandsche	3 »	36¼	36 5/16	36¼	36 5/16
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		5	5 1/16		
Portugal, Obligatiën	3 »	43 11/16	43 5/16	43⅜	43 5/16
Dito 1856	3 »	42⅞	42¾	42 15/16	42¾
Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	102⅞	102¾		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	101⅞	102		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	90½	90½		
Dito bij idem 1840	4 »	83	82½		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	82	81½	81¾	
Dito Nieuwe	4 »				
Dito 5de Serie	5 »	92½	93⅛	93½	93⅛
Dito 1855, 6de Serie	5 »	96 1/16	95 15/16	96½	95 15/16
Dito Adm. te Hamburg	5 »				
Dito dito te Londen	5 »	94⅝			
Dito dito dito	4½ »	93½	93¼	93¼	
Inschrijv. in Assignatiën	6 »	62¼			
Certifikaten van dito	6 »	63	63		
Spoorweg Aandeelen	5 »	70	70		
Polen, Aand. 1835, fl. 500			148½	149	
Obligatiën	4 pCt.	75	75 5/16	75¼	
Pruissen, Oblig.	4½ »				
Aandeelen 1854	3½ »	194½	194½		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »	73¾			
Dito dito	4 »	59⅝	60		
Dito Metalliek	5 »	70 9/16	70¼	70⅝	70¼
Dito Rente Amsterdam	5 »	84⅛	83⅝	84⅛	83 11/16
Dito Nationale 1854	5 »	72 15/16	72⅝	73⅜	72 11/16
Dito dito	2½ »	36¾	36 11/16	36¾	
Weener Bankaktiën		f 1065			
Dito Aand. fl. 250, 1839					
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	310	309		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Dito bij *Rothschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »				
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	96⅛	96⅜		
Dito 1839 van £ 100	5 »				
Dito 1843 » » 100	5 »				
Dito 1852	4½ »				
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	4½ »				
Dito te Parijs	»				
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13 13/16	13½	13 13/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »	26½			
Dito Uitgestelde	2 »		10⅝		
Grenada, Obligatiën	3½ »	18⅛	17⅞	18⅛	
Dito Uitgestelde		5¼	5 5/16	5¼	
Mexiko, dito	3 »	17⅝	17¾	17 7/16	17¾
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.*	Lr. A »				
Dito dito	Lr. B »				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		90¼			
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81	80¾	81	81
Louisiana	5 »				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »				

4½ pc. Frans. 82.

Op nieuw verkeerde de markt in eene flaauwere stemming. Oostenrijksche, welke begin beurs tot verbeterde koers te plaatsen waren, liepen spoedig door groote verkoopen tot onder slotkoers van gisteren terug en konden zich niet weder herstellen. Zuid-Amerika met geringen omzet.

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt. Diskonto 7 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¼	Livorno	2/m.	f [illegible]
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 81[illegible]
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1.[illegible]
»	zigt	» 55[illegible]	Weenen	6/w.	» [illegible]
Madrid	3/m.	» [illegible]	Augsburg		» [illegible]
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» [illegible]
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» [illegible]
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» [illegible]
Lissabon	»	» 40¼	Londen	2/m.	» [illegible]
Porto	»	» 40⅝	»	zigt	» [illegible]
Genua	2/m.	» 44½	Rotterdam		» [illegible]

Advertentiën.

Iemand van middelbaren leeftijd, van de R. C. Godsdienst, wenscht tegen 1° Februarij e. k. geplaatst te worden als **Werkmeid**, zij kan goede getuigen van bekwaamheden en gedrag overleggen. Adres onder letter M. bij den Boekhandelaar de Erven P. T. B[illegible] te Rotterdam. (39[illegible])

Men vraagt zoo spoedig mogelijk een **Smidsknecht**, bekend met Paardenbeslaan en Boerenwerk. Men vervoege zich in persoon of met brieven *franco* bij R. W. PELLE, Mr. Smit te [illegible] (6[illegible])

UITTREKSEL uit eenen brief, gerigt aan de Heeren J. A. KLINGER & C°., te Rotterdam.

»Ik was sedert eenige jaren lijdende aan verzwakte geestvermogens, voortspruitende uit Aambeijen; vruchteloos beproefde ik hiervoor alle geneeskundige hulp, zelfs de behandeling van wijlen professor DE LEEU[W] mogt niets baten; toen werd ik te rade DU BARRY'S Revalenta te gebruiken, en kocht op mijne doorreis naar Antwerpen, bij UEd. eenige Bussen; daarvan tot mijne blijdschap kan ik UEd. mededeelen, dat het gebruik van dit meel, mij genoegzaam mijne vorige gezondheid en opgeruimde geestvermogens terug gegeven heeft.

UEd. vergunning gevende van dit mijne schrijven zoodanig gebruik te maken, als UEd. voegzaam zult oordeelen, noem ik mij met achting,

's HAGE, *UEd. Dienaar,*
23 November 1857. (Get.) J. ANSCHITZ.
St. Jacobstraat."

MAAG- EN ONDERBUIKSKWALEN, diarrhaea, verstoppingen, aambeijen, opgezetheid, [illegible]ning, slechte spijsverteering, maagdrukking, wind[illegible], pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, lusteloosheid en alle andere ziekten die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S krachtig en gezondheid herstellend meel.

De gunst, waarin DU BARRY'S **REVALENTA** zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken; wij [illegible] ten echter voor deze vervalschte Revalenta waarschuwen, er zijn er onder die gevaarlijk zijn en moesten verboden worden.

De echte **REVALENTA** van de Heeren BARRY DU BARRY & C°., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht door het Verkoophuis en deszelfs Depots en zijn de blikken Bussen omwikkeld met omslagen, waarop eene menigte Attesten in de Hollandsche Taal gedrukt staan.

In de Provincie Zuid Holland te Hillegom, aangenaam gelegen aan den grooten weg tusschen Haarlem en Leiden, bestaat eene doelmatige INRIGTING van OPVOEDING en ONDERWIJS voor JONGE JUFVROUWEN van den vroegsten leeftijd, onder directie van
de Firma VAN WERKHOVEN EN COMP.

Hierop reflecterende, gelieve men zich nader te informeren bij de Directie of bij den WelEerwaarden Heer Pastoor aldaar, waar ook de Prospectus verkrijgbaar zijn zal. (591[illegible])

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.